

సి.ఎస్.ఎన్.మల్లి మనవి విశద సూత్రం

"నీమీదటి గులాబి కోసుకోనిస్తావా!"
రాసుకుంటున్న వాడిని తలెత్తి చూశాను-

రెండు బిళ్లు నీలం ప్రాకు చేసుకొని,
తెల్లగా బొడ్డుగా ఆరేడేళ్ళమ్మాయి ఎదురుగా
నిట్టొసుంది. భయపడుతున్న కళ్ళతో ఉన్న
ఆ అమ్మాయిని చూస్తే ముడ్డేసింది. ఆ పిల్లని
ముందేన్నదూ మా యింట ప్రాంతాల్లో నేను

చూడలేదు.

"ఎవరమ్మాయివమ్మాయి నువ్వు?" - చిన్నగా
నవ్వుతూ అడిగెను.

"రాజాగారు గారమ్మాయి నుండి మా
నాన్నాడు బ్యాంక్ లో పన్నేస్తారు. మా నాన్నారికి
ప్రాన్సర్లయితే గుంటూరు నుంచొచ్చాం.
అదే మా ఇల్లు ఆ అమ్మాయి గణగణా
చెప్పేసింది ఎదురుగా ఉన్న యిల్లు చూపిస్తూ."

మా వాకిట్లో గులాబిచెట్టు ఆ రోజే
పూయడం మొదలెట్టింది. మొదట పూసిన
పూలు దేవుడికి పెట్టాలని, ఆ చెట్టు మొగ్గలైన
నవ్వున నుండి మా అమ్మ అనుకుంటున్నది.
కానీ, అమాయకంగా అడుగుతున్న ఆ పిల్లని
చూస్తే 'పడ్డు' అని చెప్పలేక పోయాను. ఆ రోజు
విచ్చిన పూలలో ఒకటి కోసే ఆ పిల్ల కిచ్చాను.

"నీ పేరేంటి పాపా?" - అన్నాను ఆ
అమ్మాయిని దగ్గరకు తీసుకుంటూ.

'రాధ' - చక్రాల్లా కళ: రిప్పింది. 'నీకు గులాబీ ఇచ్చాన. మరి నాకేం ఇస్తావ్' - అన్నాను ఆ పి మొహం రోక చూస్తూ.

'నా దగ్గరేముంది ఇవ్వ నాకి' - ఆ పిల్ల జారిగా మొహం పెట్టింది.

'ఒక్క ముద్దీస్తావా!'

'ఓ!' అంది రాధ.

రాధని ఓ ముద్దెట్టుకు. ప్లస్.

"వస్తానండి, నేను ఐడీ కెల్సారి. మళ్ళీ రేపాస్తాను. నమస్తే!" అంటూ తుర్రున పరుగెత్తింది రాధ.

నాకు ఆ అమ్మాయిని చూస్తే ముచ్చటేసింది. ఒక్క క్షణం నా మనసు చచ్చిపోయిన మా చెల్లాయి జానీ మెదిలింది.

నా తర్వాత చాలాకాలానికి మా ఇంట్లో జానకి పుట్టింది. అప్పటిదాకా ఒంటరి గాడనైన నేను, నాకూ ఓ చెల్లాయి పుట్టే వరకీ వివరీతరంగా సంబర పడేవాయాను. అతి గౌరవంగా మా జానకిని పెంచాం. కానీ విధి మా ఆనందాన్ని చూపే ఓర్వలేకపోయింది. జానకిని ఆరో సంవత్సరం జరుగుతుండే మరణించింది మమ్మల్ని వదిలి వెళ్ళిపోయింది.

జానకి పోవడంతో నేను దాదాపు ఏచిన్న వాణ్ణాయి పోయాను. నాకు మళ్ళీ ఆ యింట్లో వంటరి జీవితం హారంబమైంది. మానుషింగా అమ్మ గూడా బాగా క్షీణించి పోయింది. పెక కనబడకుండా నాన్నగారు రోజువారే కుమరిపోయారు. మేము జానకిని పూర్తిగా మర్చిపోవడానికి చాలా కాలం పట్టింది.

అప్పటినుండి చిన్న పిల్లలను చూసినప్పుడల్లా మాకు చాలా సరదాగా ఉండేది. రాధని చూసిన మొదటి క్షణంలోనే నాకు ఆ పిల్లలో మా జానకి కనిపించింది.

అలా గులాబీతో పరిచయమైన రాధ ప్రతిరోజూ మా ఇంటికే వచ్చేది. నేను రోజూ గులాబీలు కొపిస్తూండేవాణ్ణి. రాధ నాకు రోజూ ఓ ముద్దు ఇస్తూండేది. మా ఇంట్లో పిల్లలానే రాధ మాలో బాగా రిసి పోయింది.

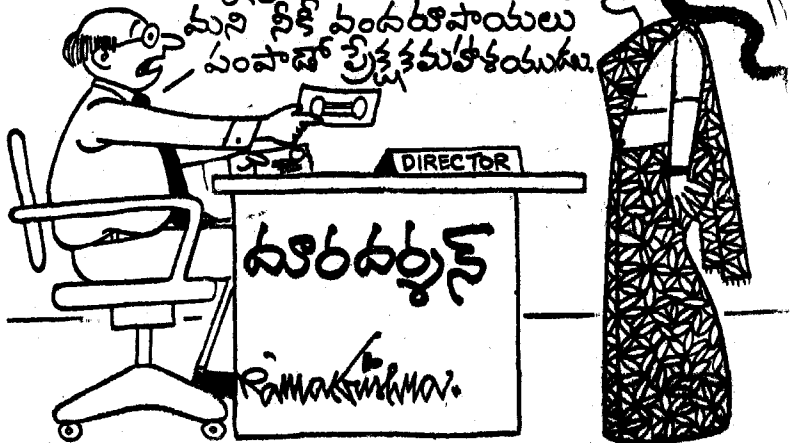
ఒకరోజు రాధ నన్ను వార్మింటికే పిల్చుకెళ్ళింది. వాళ్ళనాన్నగారిని, అమ్మగారిని నాకు పరిచయం చేసింది.

'మా రాధ ప్రతిరోజూ మీకు ఓ పెద్ద 'స్టూపెసు' అయిపోయి దనుకుంటాను' అన్నారు రాజారావుగారు నవ్వుతూ.

'అలా ఎప్పుడో అను! కండి, రాధను చూస్తుంటే పోయిన మా జానకి గుర్తుకొస్తుంది. రాధ ఒక రోజు రాకపోతే ఏ కేం తోచదు' అన్నాను నేను.

రాధవల్ల మా రెండు కుటుంబాలు బాగా సన్నిహితమై పోయినయ్యే. రోజూ నేను రాధకి గులాబీ లివ్వడం. రాధ, నా ముద్దీవ్వడం

ప్రతి రోజూ అదేచీరతో ఉద్దసమిష్టి జూరు కొనుటున్నెవుటు. మరో చీర కొనుక్కోమని నీకో వందరూపాయలు పంపాడో ప్రేక్షకమిత్రతయము.

అలవాటయి పోయింది.

'మమ్మల్ని మామయ్యా! అనిపిలుస్తాను. మీరేం అనుకోరుగా' అంది రాధ ఓ రోజున నా టేబుల్ మీద నిల్చుని.

నాకు చాలా ఆనందం వేసింది.

'నేనేం అనుకోను రాధా! నీ యిష్ట మొచ్చినట్లు పిలు' అన్నాను.

ఆ రోజు నుండి రాధనన్ను మామయ్యా అని పిల్చేది. గంటల కొద్దీ ఏవేవో కబుర్లు చెప్పుతూ మా ఇంట్లోనే గడపేది.

'మామయ్యా! ఆపారో' చందమామ దగ్గర కెళ్ళునానికి టెక్నెట్లు ఎంత?' అంది రాధ ఓ రోజు.

నాకు నవ్వాచ్చింది.

'ఎంత టెక్నెట్లు పెట్టారో ఇంకా తెల్చలేదు,' అన్నాను. ఆ పసిహృదయానికి

అంతకంటే ఎలా చెప్పారో నాకు తెలియలేదు.

"రేడయోలో మనుషులు కూచుని మాట్లాడతారా? చెనా వాళ్ళు మనతో ఎందుకు యుద్ధం చేస్తున్నాడు? నెహ్రూ గారికి పిల్లలంటే ఎందు కిష్టం? ఆయనకి పిల్లలు లేరా? - గాంధీగారికి గుడ్డలు లేవా? ప్రతి ఫోటోలోనూ ఒక్క పంచెలోనే కనిపిస్తారా?..."

ఇలా రక రకాలుగా రాధ అనేక ప్రశ్నలు వేసేది. అన్నిటికీ ఏవో సమాధానాలు చెప్పి ఆ పసిహృదయాన్ని సంతృప్తి పరస్తూండే వాణ్ణి.

మాస్తుండగానే సంవత్సరం గడిచి పోయింది -

నా ఇంజనీరింగ్ కోర్సు పూర్తయింది. వాల్తేరులోనే ఉద్యోగంలో చేరాను.

ఆ రోజు ఉదయం వద్ద గంటలైంది. రోజూ నిద్ర లేచగానే గులాబీలు కొనం వచ్చే రాధ ఆ రోజు పది గంటలయినా రాక పోయే సరికి రాధ కొనం ఉంచిన గులాబీలు తీసుకొని వార్మింటే వెళ్ళాను.

'రండి రాధకి తీవ్రంగా జ్వరం తగిలింది. అందుకే ఇవారే రాలేకపోయింది' - నన్ను చూడగానే రాజారావు గారన్నారు.

గదిలో మంచం మీద రాధ పడుకోనుంది.

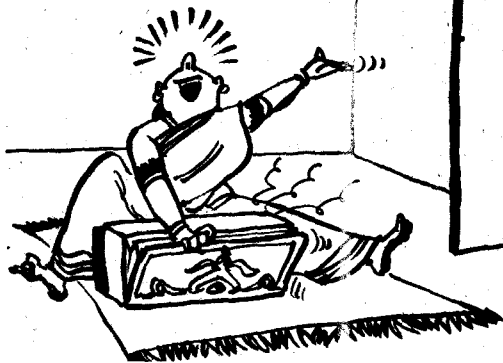
'రా మామయ్యా! ఇవారే జ్వరం తగిలింది. అందుకే రాలేకపోయాను. ఐడీకి కూడ వెళ్ళలేదు. గులాబీ తెచ్చావా?' అంది రాధ నీరసంగా.

రాధ మంచం మీదే నేనూ కూర్చున్నాను. నే తీపి కెళ్ళిన గులాబీలు అంత జ్వరంలో చూతల్లో పెట్టుకుంది.

'జ్వరం 102 దాకా ఉందండి. (ప్రాద్దున్నే డాక్టర్ కి చూపించాను. ఆయన ఇంజక్షన్లు, టెబ్లెట్లు ఇచ్చాడు' అన్నారు రాజారావుగారు. నేను కాసేపు కూర్చుని వచ్చేవాను.

కథలు వ్రాయడం ఎలా?
* మనిషి ఇంకొక మనిషితో, సంఘంలో, రాజ్యంలో, మతంలో గల సంబంధం అనేక సంఘటనలకీ, వర్తనీతాలకీ, అనుభవాలకీ దారితీయవచ్చు. జీవితంలోని ఒక అంశాన్ని వివరించడానికి కథ సాధనం. ఒక అవస్థనిగానీ, ఒక అనుభవాన్ని గానీ, ఒక చైత్ర్యాన్ని గానీ, ఒక మనస్తత్వాన్ని గానీ చిత్రించేది కథ. కథకీ కావలసినవల్లా నెలపాడువులాంటి అందమైన భావమూ, ఉవ్వెత్తగా లేచే తరంగనేగలే మూ, మల్లెమొగ్గ ఆరవిరిసేతీరు.
-హితశ్రీ.

**ఒకే-పాడుగింటి విజ్ఞాన మర్రి
మర్రి గంటల్లో ముందు!**

అలా ప్రారంభమయిన జ్వర చివరికి టైఫాయిడ్ రోజీ దిగింది. రోజూ పిప్పలు, ఇంజక్షన్లు ఇస్తున్నాడు డాక్టరు.

టైఫాయిడ్ అనేసరికి నా గుండె దడ దడలాడింది. ఆ రోజునుండి నాకేం చేయలేదు. నిద్ర లేవగానే నవ్వుతూ కనిపించే రాస, రోగిగా పిక్చుపోయిన మొహంతో మంచంలో పడుకుంటే నాకు చాలా బాధేసింది. క్లినికారి పక్కలో పడుకున్న జానకి కళ్ళలో మెరిసింది. నా గుండె ఝల్లుమంది. రాధకి త్వరగా జ్వరం తగ్గించమని చిన్న పిల్లడిలా భగించుట్టే ప్రార్థించాను.

రోజూ అఫీసు నుండి రాగానే రాతమంచం ప్రక్కనే కూర్చునేవాణ్ణి. పొద్దుపోయిందాకా అక్కడే ఉండి ఏవో కబుర్లు చెప్తూ రాధ నిద్ర పోయిం తర్వాత నేను ఇంటికొచ్చేవాణ్ణి.

'మావయ్యా! నాకే జ్వరం తగ్గవ' అంది రాధ కన్నీళ్ళతో. జ్వరం తగిలి అప్పటికి పది

రోజులు.

ఆ మాటలు విన్నగానే నాకు చాలా బాధేసింది. 'హి! ఊరుకోమ్మా! తగ్గకేం చేస్తుంది. ఇవా రెండ్రోజుల్లో పూర్తిగా తగ్గిపోతుంది. తప్ప! ఏడవగూడదూ!-' అన్నాను రాధ కన్నీళ్ళు తుడుస్తూ.

'నాకు పోయిగా తిరగాలనుంది మావయ్యా! మన గులాబీ చెట్టు మాన చాలా రోజులయింది. మా బళ్ళో పాతాల్ని ప్రి అయిపోతుంటాయ్ - మళ్ళీ అవన్నీ నాకెవరు చెప్తారు' అంటూ బోరున ఏడ్చేసింది.

కాసేపు రాధని ఊరడించి నేను వచ్చేశాను. తర్వాత కొద్ది రోజులకే రాధకి జ్వరం తగ్గి ముఖం పట్టింది. పథ్యం తిన్న రాధ క్రమ క్రమంగా కోలుకోడం ప్రారంభించింది. దాదాపు నెల రోజులకిగాని రాధ మొహంలో వెనుకటి కళ రాలేదు.

రాధ మంచంమెక్కినప్పటి నుండి నేనే రోజూ గులాబీలు తీసుకెళ్ళి ఇస్తుండే వాణ్ణి. అంత జ్వరంలోనే నేను గులాబీలు తీసుకు రాకపోతే చాలా బాధపడింది. అందుకే క్రమం తప్పకుండా తీసుకెళ్ళే వాణ్ణి. జ్వరం తగిలినప్పుడు పూలు పెట్టుకో గూడదంటే, పక్కనే పెట్టుకుని చూసుకుంటాననేది. అమెకూ గులాబీలకి గల అవినాభావ సంబంధం అలాంటిది.

గులాబీల కోసం రాధ వెనుకటిలాగా మాయింటికి రావడం మళ్ళీ మొదలయింది.

'బళ్ళో పాతాలు యీ నెల రోజుల్లోనూ చాలా అయిపోయాయ్ మావయ్యా! నాకు ఆ పాతాల్ని చెప్పవూ!,' అని దీనంగా మొహం పెట్టి అడిగింది. ఆ చిన్న కోరికను కాదనలేకపోయాను.

ఆ రోజు నుండి రాధకి రాత్రిపూట పాతాలు చెప్పేవాణ్ణి.

అయిదు నెలలు గడిచిపోయినయ్యా -

రాధ మామూలుగా వెనుకటి రాధ అయింది. వెనుకటి చలాకీతనం, ఉత్సాహం రాధ మొహంలో కనిపించినయ్యే.

మార్చిలో నా పెళ్ళి నిశ్చయమైంది. నా పెళ్ళి జరుగుతుందంటే రాధ సంతోషానికి చుట్టలు లేకుండా పోయింది. పెళ్ళి పెద్దలాగా ఆ నాలుగు రోజులూ తెగ తిరిగింది. రాజారావుగారూ ఆయన భార్య కూడా నా పెళ్ళి తలంగం పూర్తయ్యేదాకా మా యింట్లోనే వున్నారు.

ఆ రోజు ఉదయం పది గంటలైంది. పేపరు చూస్తూ వాకిట్లో కూర్చున్నాను. వీలం ప్రాక్ వేసుకుని బడికి పోతూ రాధ చింది.

'ఏం రాధ పొద్దున్నే గులాబీ కోసం రాలేదేం! అన్నాను.

'ఇవాళ్ళి నుంచి గులాబీలు నాకెందు కిస్తావయ్యా! అత్తయ్యొచ్చిందిగా - ఆమె కిస్తాన్, ఇక నుంచి మేము కనపడ్తామా, మాతో మాట్లాగతావా'- వెక్కిరింపుగా అంది రాధ. రాధ మొహం చూస్తే నవ్వొచ్చింది నాకు.

'అలా ఎవరు చెప్పారు నీతో' "ఎవరు చెప్పాలి నాకు తెలియదూ!" పెళ్ళంటే ఏమిటే మావయ్యా - "ఒకళ్ళతో స్నేహం తెంచేది మరొకళ్ళతో స్నేహం పెంచేది" అని మొన్న మా టీచరన్నారూ తెలుసా?" అంది రాధ చేతులు తిప్పుతూ పెద్ద ఆరిందాలాగా.

ఏడేళ్ళ రాధకి పెళ్ళి మీద అంత అభిప్రాయం వున్నందుకు నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది.

"ఇవా ఉపన్యాసాలపే వుప్పు కోసుకుని బడికెళ్ళు. ఇప్పటికే పది గంటలు దాటింది" చిన్నగా మందలించాను.

"అదిగో మాశావా? అప్పుడే వరాయి వాళ్ళ మీద నిర్ణయం కనిపించింది. రోజూ నువ్వే పూలు కోసేచ్చేవాడివి. ఇవాళ 'కోసుకో' అన్నావ్! రేపు 'పిల్లేదమ్మాయ్! మా ఆవిడకి కావాలి' అంటావ్-వ్- ఏం చేస్తావ్- వరే కానీ పెళ్ళయిన వాడివి నిన్ను కష్టపెట్టగూడదులే, ఇవాళే ఆఖరి వుప్పు కోసుకెళ్ళా, రేపట్నుంచి పూలకి కూడా రాను, అంటూ రాధ బయటికి పరుగెత్తింది.

గులాబీ కోసుకుని తల్లో పెట్టుకుని మళ్ళీ నాదగ్గర కొచ్చింది.

'వెళ్ళొస్తా మావయ్యా! టా! టా!'

'రాధ! నా మామూలేది?'

రాధ నా దగ్గరగా వచ్చింది.

'ఇంకా మా ముద్దలెందుకుబాబూ! వరే కాని!- ఇదే ఆఖరి ముద్దు. రేపట్నుంచి నేను ముద్దివ్వను-నువ్వు పూలివ్వవు.'

రాధ పడే పడే అలా అనటం నాకు

••••• కథలు వ్రాయడం ఎలా •••••
• ప్రతికథ వ్రాయడానికి ఒక కారణం.
• ఒక ప్రేరణ ఉంటుంది. వాటి వెనుక ఒక సంఘటన ఉంటుంది. లేకపోతే అది కథకాదు. మరేదో అవుతుంది.
• రచయితకు వస్తువు - ముడి వస్తువు ఎంత ముఖ్యమో, దాన్ని కళాత్మకంగా, పత్తినియోగ్యంగా చేయడానికి చేసే కృషి ఆలోచన అంత ముఖ్యం. ఆలోచన అందరికీ వుంటుంది. దాన్ని ఎవరిమందికీ నచ్చే విధంగా, పదుగురు మెచ్చే రీతిగా చెప్పగలగటంలో రచయిత ఆవిర్భవిస్తాడు. లేకుంటే మామూలు మనిషే!
- శార్వరి.

••••• శార్వరి సంకలనం నుంచి •••••

కొంచెం బాధ కలిగించింది. అలా పూట రాధ ప్రవర్తన నాకు వింతగా తోచింది.

'తప్పు రాధా! అలా మాట్లాడకూడదు. ఏం జరిగినా మన స్నేహానికి ఆటంకం కలగదమ్మా' అంటూ ఆమె యథాగా ముద్దెట్టుకున్నాను.

'మానయ్యా' రాధ కళ్ళ నీళ్ళు తిరిగినాయి.

'నిజంగానా మానయ్యా! అత్తయ్యా రావడం వల్ల నువ్వు నాతో పుట్టిలాగా మాట్లాడవనుకున్నాను. నాకు గుంటి బాధ నుంచి ఇవ్వవనుకున్నాను నిజం నాకు రోజూ మామూలుగా గులాబి లిస్ట్ వా! రాధ ఏడ్చేసింది.

రాధ కన్నీళ్ళు చూస్తే నా కళ్ళలో కూడా నీళ్ళు తిరిగినయ్యాయి.

'రాధా! తప్పు అలా విడవకూడదు' రాధని కాపేపు సముదాయించాను.

'నన్ను మరిచిపోనని ఒట్టేం!' - రాధ కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ అంది

అలాగే రాధా! నిన్ను జీవితంలో మరిచిపోను' ఆ పనిచేతిలో చెయి వేసి తప్పు పరిచాను.

'మై మానయ్యా పది దానింది. బాబా అంటూ రాధ బయటకు వెళ్ళింది.

రాధను చూస్తే నా హృదయం వేదనతో కొట్టుకులాడింది. రాధ ఎవరు? - నేనెవరు? కేవలం గులాబితో ప్రారంభమయిన మా పరిచయం విడదీయని ఆన బంధంగా విలసిల్లాయింది.

రాధని గురించి ఆలోచిస్తున్న నేను బయట ఏదో గొడవ, కేకలు వినిబడ్డంతో బయటకు వెళ్ళాను.

లారీ కింద ఎవరో పడిపోయారని జనమంతా గుమికూడారు. కొంచెం దూరంలో ఓ లారీ ఆగి ఉంది.

'లారీ కిందపడ్డ దెవరు' - ఆకాయన్ని అడిగాను. ఆయన ఎవరో ముసలై ఉన్నాడు. మరోకాయనకాదు ఎవరో కాలేజీ ట్యూడెంటు న్నాడు. ఇలా రకరకాలుగా ఎవరికో తోచింది వారు చెబున్నారు.

జవాన్ని తోసుకుని ముందు వెళ్ళాను.

ఎదురుగా కనిపించిన దృశ్యం చూసే సరికి నా తం తిరిగిపోయింది. భూమ్యా కాళలు ఏకం అయినట్లనిపించింది.

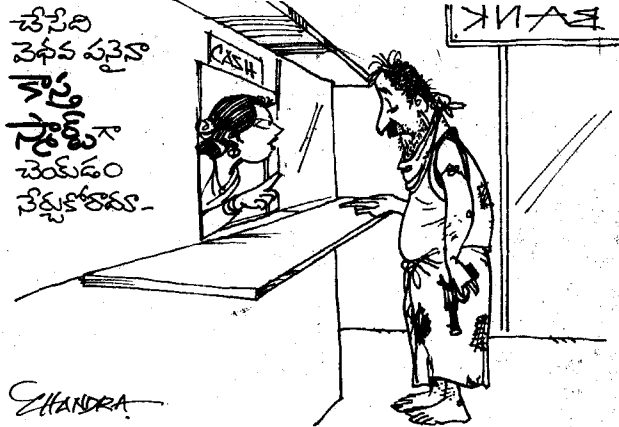
నెత్తురు ముద్దగా జనం మధ్యలో రోడ్డు మీద రాధ పడి పుడి!

మెళ్ళొపుస్తాం తెల్లసంచి, తోళ్ళ గులాబి, నీలం ప్రాకు-అన్నీ నెత్తురుతో తడిసి పోయినయ్యాయి. మెడ మధ్యగా టైరు పడంతో గుడ్డు బయటకొచ్చి అందాలు చిం నా రాధ మొహం భయంకరంగా ఉంది.

'రాధా!' - అని కేక పెట్టడం మాత్రం నాకు తెలుసు తర్వాతేం జరిగిందో నాకు

చేసేది
వేసవ పుస్తకం
కాస్త
సాక్షిగా
చెంతుడం
నెట్టుకోవాలి-

CHANDRA

తెలియదు.

నేను కళ్ళు తెరిచి చూసేటప్పటికే అమ్మ విననకర్రతో విసురుతున్నది. నా భార్య, నాన్నగారు కొంచెం దూరంలో నిల్చుని ఉన్నారు.

నేను చూసిన భయంకర దృశ్యం కలలో అనుకున్నాను. కానీ అది కల కాదు! నిజమే! బడికి త్వరగా వెళ్ళాని పరుగెత్తిన రాధ, పక్కనుండి వేగంగా వస్తున్న లారీని చూడలేదు. ఏ నిమిషాన రాధ ఆ మాట అన్నదో అది అక్షరాలా నిజమైంది? ఆరోజు నే నామెకిచ్చిన ఆఖరి గులాబి ఆమె నాకిచ్చిన ఆఖరి ముద్దు.

రాధ మరణంతో నాలో ఏర్పడ్డ ఆవేదననూ, బాధనూ, దుఃఖాన్ని ఎలా అణచుకోవాలో అర్థం కాలేదు. మానసికంగా చాలా కృంగి పోయాను. ఏ పని చేస్తున్నా రాధ నవ్వు మొహం కనిపించేది. రాధతో అలవాటు అయిన ఆ వాతావరణంలో ఉండలేక, కొన్నాళ్ళు శలవుపెట్టి అక్కడ, ఇక్కడ తిరిగాను. ఇంతలో నాకు హైదరాబాద్ బ్రాన్స్ సరయింది.

రాధ పోవడంతో రాజారావుగారి గుండె బద్దలైంది. ఆయన భార్య దిగులుతో మంచం పట్టి కొద్ది రోజులకే ఆయన్ను పూర్తిగా ఏకాకిగా చేసి పోయింది. ఒకదాని వెంట మరోటిగా తగిలిన దెబ్బలతో రాజారావుగారు కోలుకోలేక పోయారు. మానసికంగా పూర్తిగా చెడిపోయి పిచ్చివాడిగా తన తమ్ముడి దగ్గర నెల్లూరులో ఉన్నాడు.

స్వంత చెల్లెలు పోయినపుడు త్వరలో కొలుకోగలిగాను. కానీ రాధని మరిచిపోలేక పోయాను. ఆమెతో నాకు కలిగిన పరిచయం, మా మధ్య పెనవేసుకున్న అనుబంధం అలాంటివి.

నేను పెళ్ళి చేసుకోకపోతే రాధ నాకు

దక్కేదేమో! రాజారావుగారి జీవితం, కుటుంబం నాశనం కాకుండా ఉండేదేమో అని నాకు ఈ నాటికే అనిపిస్తుంది.

'పెళ్ళి ఒకళ్ళతో స్నేహం పెంచుతుంది - మరోకళ్ళతో స్నేహం తెంపుతుంది. అని రాధ చెప్పిన మాటలు నిజమే ననిపించినయ్యాయి!

నేను రాధని మరిచిపోలేను. ఆమె నా జీవితంలో చెరగని ముద్ర వేసింది. చిన్న పిల్లలు దేవుడితో సమానమన్నారు. నేనామెను దేవతగా కొలుస్తాను. అందుకే నేను రోజూ ఆమె ఫోటోకి ఓ గులాబిని సమర్పిస్తాను. ఆమె మీద ఏర్పడ్డ ఈ మమత ఏనాటి పూర్వజన్మ ఫలమో నేను చెప్పలేను.

రాంబాబు కళ్ళు తుడుచుకుని మళ్ళీ ప్రారంభించాడు.

'పెళ్ళి చేసుకున్న తరువాత ఆమెను మరిచిపోతాననే భ్రమనూ, అనుమానాన్నీ పోగొట్టుకుని ఇప్పుడు రాధలేదు'

ఆమె ఆత్మయినా నన్నర్థం చేసుకుంటుందనే ఆశతో మా పెద్దబ్బాయికి 'రాధాక్రిష్ణ' అని పేరుపెట్టుకున్నాను. ఆమె జ్ఞాపకం అనుక్షణం - నాతో ఉండాంనే ఇలా నా జేబు రుమాళ్ళ మీద గులాబిలు కుట్టించాను.

రాంబాబు కళ్ళ నుంచి నీళ్ళు జలజలా రాలాయ్, 'నీ జేబురుమాళ్ళ మీద గులాబి పూలెందుకు కుట్టించావ్' అని నేను సరదాగా అడిగిన ప్రశ్న వెనుక ఇంత కథ దాగుందనుకోలేదు.

'నన్ను క్షమించు రాంబాబూ! నే నడిగిన సరదా ప్రశ్న నీ గత స్మృతులను తప్పి నీకు బాధ కలిగిస్తుందనుకోలేదు. అయ్యామ్ సో సారీ! అన్నాను.

రాంబాబు నిర్వికారంగా ఓ సవ్వు నవ్వాడు.

(1970 జూన్ జ్యోతి నుంచి)